

lt pealehakkaja ning julge.“

nnale pika ja sooja aplausi saatel

Stanislav Moškov

Katrin Karisma embamas Madis Millingut ja Voldemar Kuslapit. Vasakul Piret Krumm.

Tõnu Kilgase tütar Hedvig Hanson poegadega.

tulnud viimset austust avaldama endised kolleegid Estoniast, Vana Baskini teatrist ja teleseriaalist „Õnne 13“.

Staažikas Estonia rahvussooperi solist, kes on ekraanilt tuttav „Õnne 13“ Harry Ahvenana, astus seriaalis viimati üles mullu kevadel. Veel eelmise aasta suvel tegi Kilgas kaasa Vana Baskini teatri komöödias „Armumine mälukaotuseni“, kuid sügisel tuli roll üle võtta etenduse lavastajal Eero Spriidil.

Olav Ehala, Toivo Undi ja Lembit Saarsalu triolt kõlab kiriku võlvide all Evald Vainu „Ei kunagi“. Pühakojaja hämarust lõhuvad suurtest akendest ja pilvede vahelt sissetungivad päikesekiired. Keskpäevast tiined pilverüngad akende taga on täiesti liikumatud, justkui samuti hüvastijättes.

„Tõnu väärleb kindlasti ühte aplausi...“

Kirikuliste kõrvale ja sarga ette astub näitleja Anti Reinthal ning loeb leinajatele ette Asta Oraspõllu kirja. Pärast Tõnu ema Ellen Kaarma surma oli just Asta Tõnule 48 aastat ema eest.

„Tõnu on läbi elu olnud ääretult pealehakkaja ning jul-

ge. Ka oma elupäevade lõpul oli ta julge ja teadvustas, mis teda ees ootab, vastupidiselt paljudele kartlikele ning segaduses olevatele hingedele, kes saavad fataalse diagnoosi.

Võib jääda mulje, et ta oli kuidagi kerglane, pidevalt liialdav ning naljatlev tüüp, kuid tema tegelikke sisemisi kihte ei olnud võimalik läbi näha. Tal oli lihtne elus kõigi meelt lahutada, kuna see oli talle omane...

Me vestlesime temaga pikalt, nii päris elus kui telefonitsi. Arutasime ja arvustasime Mezzo kanalilt tulevaid ooperikontserte, arutlesime Eesti poliitika, majanduse, looduse, teatri, muusika... absoluutselt kõige üle ning alati oli tema see, kes mulle esimesena helistas. Kuid kui meie pikemad vestlused järsult katkesid, siis tundsin südames, et see on dramaatilise uue peatüki algus,“ on vaid üks lõik Asta Oraspõllu kirjast.

Taas kostub muusika: Gennadi Podelski „Mõtisklus“. Siis astub kõnepulti leinatalitust läbi viiv Kaarli koguduse õpetaja Jaak Aus. „Ma panen Tõnu puusärgile kolm peotäit mulda, mis sümboliseerivad ja tuletavad meelde päeva, kui Tõnu Kilgas püha ristimise lä-

bi sai jumala lapseks.“ Õpetaja Jaak Ausi eestlugemisel kõlab kiriku võlvide all meieisapalve.

Veel üks muusikapala. Mitte küll enam elavas esituses. Aga just Tõnu laulduna kõlab „Pea meeles“: „Pea meeles, et iga päev on uus. Kui vaid usud, muudab suuna tuul. Kaovad pilved, särab päiksest päev, vaata ringi, kõikjal sõpru näed. Usu vaid, looda sa, alati on ees kõik parem...“

Uuesti saab sõna õpetaja Jaak Aus: „Nii nagu ikka selliste rändurite puhul, kes on harjunud pärast oma etteaste lõppu aplausiga, nii arvan ma tänagi, et ka Tõnu väärleb kindlasti ühte aplausi, ning olgu see siis sümbolne jumalpoolne aplaus talle.“ Ning Tõnu Kilgas saabki talle viimast austust avaldama tulnutelt kiriku võlvide vahel pika ja sooja aplausi. Samas avaldab Aus lootust, et tänu annetustele hüüab juba lähiajal üks oreli-vile just Tõnu Kilgase mälestuseks. Seejärel kutsub Aus kiriklasi veel viimast korda Tõnu Kilgasega jumalaga jätma. Tõnu Kilgase põrm läheb kirikust tuhastamisele ja ta maetakse hiljem maamulda Metsakalmistule vaid pereringis.

” Võib jääda mulje, et ta oli kuidagi kerglane, pidevalt liialdav ning naljatlev tüüp, kuid tema tegelikke sisemisi kihte ei olnud võimalik läbi näha. Tal oli lihtne elus kõigi meelt lahutada, kuna see oli talle omane...“

seisis Tõnu Kilgasele (pildil) ema eest olnud Asta Oraspõllu kirjas.

Aivar Kullamaa / Kroonika

EERO SPRIT: Tõnu oli väga šarmantne, rõõmsameelne ja energiline inimene

„Tõnu jääb minu mälestustesse kui väga šarmantne, rõõmsameelne ja energiline inimene,“ ütleb näitleja Eero Sprit. Ta meenutab, kuidas Tõnu rääkis proovides tihipeale huvitavaid lugusid elust enesest ja teatrist ning palju-palju anekdoote. „Vähe sellest, et ta seda proovide vahel tegi, ka enne etendust oli Tõnu ümber kogunenud palju inimesi, kellele ta grimmitoas anekdoote rääkis ja kõik naersid,“ lisab ta.

Eero meenutab üht seika, mil nad mängisid koos Vana Baskini teatris tema enda lavastatud tragikomöödias „Meie naised“. Tõnul oli parasjagu anekdoodi jutustamine pooleli, kuid ta pidi varsti lavale minema ja teatama väga traagilist uudist – et ta tappis pere-tüli käigus oma naise. „Meie juba mängisime, kui Tõnu lavale tuli ja 30 sekundi pärast nägin, kuidas tal pisarad voolasid ja ta oli rollis sees. Küsisin muidugi, kuidas ta seda suudab, mille peale tema vastas: „Ma ei taha-gi rollile enne keskenduda, mul ongi spontaansust vaja. Lähen äkki rolli sisse ja siis tuleb kõik ausalt.“ See viitab ürgandele ja Tõnu oli tõepoolest üks suur-suur ürganne Eesti teatrimaastikul.“ **LIISA MUGRA**

MARIKA KOROLEV: Tõnu ei jäänud kunagi märkamatuks, ei laval ega elus

Näitleja Mariika Korolevile meenub Tõnuga seoses kohe reis Egiptusesse seriaali „Õnne 13“ võtetele. „Mäletan, kuidas Luule Komissarov seisis rannal ja päevitas, käed laiali. Tema selja tagant ilmus äkki välja Tõnu, kes rabas Luulel taljest tugevasti kinni ja hõiskas üle ranna: „Kõiki tagant tulevaid ohte pole võimalik ette näha!“,“ räägib ta.

„Tema viimaseks jäänud „Õnne 13“ võttel olime koos ja rääkisime elust. Tõnu ütles, et püüab nüüdsest võimalikult palju veeta aega koos pere ja lastega ning loobub tööst. Kevadel telefonis oli ta endiselt rõõmsameelne, ei soovinud eriti tervisest rääkida. Sõnas vaid: „Arstid on optimistlikud, kuid, Mariika, ma ju tean, kuidas asi tegelikult on.“ See oli omamoodi huvastijätt...“ tõdeb Mariika. „Tõnu ei jäänud kunagi märkamatuks, ei laval ega elus.“ **LIISA MUGRA**

REKLAAM

KAUNID SUVEKONTSERDID

PIRITA KLOOSTRI VAREMETES

6. JUULI 22:30

Ainulaadne lasershow

TIIT KIKAS ja ROLF ROOSALU

7. JUULI 20:00

Õhtu Jaak Joala lauludega

KOIT TOOME VALTER SOOSALU ANSAMBL RADAR

8. JUULI 20:00

Suurejooneline kontsert

SILVI VRAIT 70

Piletid eelmüügis: Onlinepilet (parima hinnaga)

Piletilevi. Piletimaailm

KONTSERT.EE

